

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПОВЕДІНКОВІ ФІНАНСИ»**

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Кількість кредитів: 5

Мова викладання: українська

Підсумковий контроль – диференційований залік

Форма проведення занять – лекції, семінарські заняття

Назва курсу	Поведінкові фінанси
Електронна версія курсу	https://moodle.dpu.edu.ua/course/view.php?id=1433

Коротка анотація курсу. Поведінкові фінанси – це новий напрям фінансової науки, основне завдання якого пояснити специфічні особливості прийняття фінансових рішень, на основі поєднання теоретичних основ психології, а також економічної і фінансової теорії. **Метою навчальної дисципліни** «Поведінкові фінанси» є формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань та вмінь щодо прийняття фінансових рішень на макро- та макрорівні з використанням теорій поведінкових фінансів.

Головними завданнями навчальної дисципліни є: ознайомити здобувачів вищої освіти з визначенням сутності та змісту теорії поведінкових фінансів; сформувані у здобувачів вищої освіти знання щодо міждисциплінарних методологічних підходів до розкриття напрямів взаємодії фінансової науки з досягненнями психології, ролі експериментів в розвитку поведінкових фінансів; надати майбутнім фахівцям знання щодо оцінки поведінкових ефектів у процесі прийняття фінансових рішень; сформувані у здобувачів вищої освіти теоретичну і методичну базу, що необхідна для дослідження системних помилок, які виникають в процесі прийняття управлінських фінансових рішень та надання рекомендацій щодо їх уникнення; ознайомити здобувачів вищої освіти із поведінковими аспектами економічних тенденцій; виробити у здобувачів вищої освіти вміння працювати та аналізувати показники діяльності інститутів фінансового ринку в контексті теорії поведінкових фінансів.

1. Схема дисципліни

№ з/п	Тема
1	Тема 1. Розвиток теорії поведінкових фінансів.
2	Тема 2. Місце теорії поведінкових фінансів у розробці програм економічного розвитку.
3	Тема 3. Процес прийняття рішень: передумови прийняття невірних рішень, або спотворень в передбаченнях.
	Тема 4. Поведінкові ефекти індивідуума в економіці.
4	Тема 5. Біхевіористика у прийнятті рішень: теорія поколінь.
5	Тема 6. Біхевіористика у поведінці натовпу.
	Тема 7. Поведінкові аспекти економічних тенденцій.
	Тема 8. Інформаційна ефективність у розвитку економіки.

2. Формат курсу – змішаний з елементами дистанційного навчання.

3. Компетентності, які мають бути сформовані в результаті опанування навчальної дисципліни:

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

4. Результати навчання

Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.

Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

Вміти критично осмислювати концептуальні основи економічної теорії, які стосуються фінансів, банківської справи та страхування й узагальнюють засади й закономірності функціонування та розвитку фінансових систем.

5. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин (денна/заочна)
лекції	26
семінарські заняття	24
Індивідуально-консультативна робота	3
самостійна робота	97

Технічне й програмне забезпечення/обладнання – мультимедійне забезпечення.

Неформальна освіта Результати неформальної/інформальної освіти враховуються як індивідуальна робота відповідно до «Положення про порядок визнання в ДПУ результатів навчання, отриманих у неформальній/інформальній освіті (нова редакція)» <http://surl.li/imbrvs>.

6. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Перескладання модулів відбувається із дозволу дирекції Факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: дотримання академічної доброчесності відповідно до «Положення про академічну доброчесність в ДПУ (нова редакція)» <http://surl.li/uqlfty>. Політика курсу спрямована на: запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових працях аспірантів та виконаних завданнях; розвиток навичок коректної роботи із джерелами інформації та впровадження практики належного цитування; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; активізація самостійності й індивідуальності при створенні авторського твору і відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування. Списування під

час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

7. Рекомендована література

Основна:

Основна: (Базова)

1. Schwesernotes™ 2019 level III CFA® Book 1: Ethical and professional standards, the asset management industry and professionalism, and behavioral finance. <https://libraff.com/business/cfa-2019-schweser-level-3-schwesernotes-book-1-ethical-and-professional-standards-the-asset-management-industry-and-professionalism-and-behavioral-finance>
2. Behavioral Finance: The Second Generation (2019). <https://www.cfainstitute.org/en/research/foundation/2019/behavioral-finance-the-second-generation>Додаткова:
3. Erdoğan, M.M., Batrancea, L., & Çevik, S. (Eds.). (2020). Behavioural Public Finance: Individuals, Society, and the State (1st ed.). Routledge. <https://doi.org/10.4324/97811351107372>
4. Drozd I.K. Pysmenna M.S., Pohribna N.V. Implementation of the responsibility principle in the system of financial control of public procurement. Науковий вісник Полісся. 2018. - No 2 (13). Ч. 2. – с. 78-82 <http://nvp.stu.cn.ua/uk/2016-10-17-17-57-19/item/1016-drozd-i-k-pysmenna-m-s-pohribna-n-v-implementation-of-the-responsibility-principle-in-the-system-of-financial-control-of-public-procurement.html>
6. www.dremanbehavioralfinance.org.Statman M. Behavioral Finance: The Second Generation: monograph. CFA Institute Research Foundation. 2019. 248 p.

Допоміжна:

1. Канеман Д. Мислення швидко й повільно / пер. з англ. М. Яковлев. Київ: Наш формат, 2017. 480 с.
2. Карпінський Б. А. Поведінкові фінанси як ефективний базис відображення раціональності й ірраціональності фінансових рішень у системі державотворчого патріотизму нації. *Бізнес Інформ*. 2020. №6. С. 282–290.
3. Кваша О. В. Основні положення та гіпотези поведінкових фінансів. *Економіка та держава*. 2020. № 5. С. 225–231.
4. Повод Т., Адвокатова Н. Поведінкова економіка: сутність та концептуалізація поняття. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка*. 2020. №2. С. 213–221.
5. Тельнов А. С., Решміділова С.Л. Підходи поведінкової економіки для побудови моделей рішень економічними агентами. *Сучасні тренди поведінки споживачів товарів і послуг* : тези доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції (20-21 лютого 2020 р.). Рівне, 2020. С. 171–175.
6. Тельнов А. С. Розвиток поведінкової економіки у прийнятті економічних рішень. *Економічний вісник. Серія: фінанси, облік, оподаткування*. 2020. Вип. 5. С.160–170.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: www.kmu.gov.ua
2. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk>
3. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL:<http://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL: <https://tax.gov.ua/>
5. Офіційний сайт Національного банку України. URL: www.bank.gov.ua
6. Офіційний сайт Рахункової палати України. URL: www.ac-rada.gov.ua
7. Офіційний сайт Інституту бюджету та соціально-економічних досліджень. URL:

<http://www.ibser.org.ua/>

8. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.
URL: <https://www.nssmc.gov.ua/>

Міжнародні видання:

1. European Scientific Journal. URL: <http://www.eujournal.org/index.php/esj>
2. Journal of Behavioral and Experimental Finance. URL: <https://www.journals.elsevier.com/journal-of-behavioral-and-experimental-finance>
3. The Advanced Science Journal. URL: <http://www.advancedscience.org>
4. The European Journal of Economics and Management Sciences. URL: <http://ppublishing.org/journals/399/>
5. Kumari J. Investor sentiment and stock market liquidity: Evidence from an emerging economy. *Journal of Behavioral and Experimental Finance*. 2019. Vol.23. P.166–180.
6. Levy M., Tasoff J. Exponential-growth bias and lifecycle consumption. *Journal of the European Economic Association*. 2016. Vol. 14. № 3. P. 545–583.
7. Mushinada, Venkata Narasimha Chary. Are individual investors irrational or adaptive to market dynamics? *Journal of Behavioral and Experimental Finance*. 2020. Volume 25, URL: <https://doi.org/10.1016/j.jbef.2019.100243>
8. Stango V., Zinman J. Borrowing high versus borrowing higher: price dispersion and shopping behavior in the US credit card market. *Review of Financial Studies*. 2016. Vol. 29. №.4, P. 979-1006.
9. Statman M. Behavioral Finance Lessons for Asset. *The Journal of Portfolio Management* Summer. 2018. № 44 (7). P.135-147
10. Strömbäck C., Lind T., Skagerlund K., Västfjäll D., Tinghög G. Does self-control predict financial behavior and financial well-being? *Journal of Behavioral and Experimental Finance*. 2017. Vol. 14. P. 30–38.